

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 pe un an ..... 20 cor.
 pe 6 luni ..... 16 cor.
 pe 3 luni ..... 5 cor.
 pe o lună ..... 2 cor.

În afara de Duminică pe un 4 cor.
 Pentru România și străinătate pe un
 an 60 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

INSERȚIUNILE:

de un or garnoad: prima dată la
 două; a doua oară la două; a treia
 oară la două de fiecare publicare.

Amplu abonamentelor, cât și inserțiilor
 trebuie să se plătească înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitatul

Scrisorile nerăsculte nu se pot mail.

Coaliția și Români.

(*) »Programul coaliției în mulțimește
 desăvârșire pe Români! Zădarnic se
 căută d'alde Mihali-Russu, ei nu vor
 să facă pe Români să se arete ca
 învinșii ai coaliției», — scrie »Budapest»,
 în fruntea căruia stă Kossuth căpetenia
 coaliției...

Trebue că numita foaie îi crede pe ce-
 ori foarte mărginiți la minte și slabi din
 de afară în ceea-ce privește judecata. Nu
 adevărat mult de când chiar foile tovarășiei
 politice din Budapesta invinuiaspe aspru Ro-
 mânia în întreaga pentru-că se ia după
 »alde Mihali-Russu» (pe când de altfel
 adevărul este că România nu se ia după
 ei), ci deputații Mihali-Russu, cu toți
 rășii lor de luptă se cred datorii a în-
 sa în Dietă și pretutindeni ceea-ce este
 și judecata obștei române!), după
 tot partidele maghiare din coaliție stri-
 asupra deputaților români pentru-că în
 n'au primit programul coaliției (proiec-
 de adresă către Coroană) ci s'au înfăți-
 cu program deosebit, s'au arătat M.
 că au alte dorințe decât a d-lor Kos-
 — Bánffy și Andrassy.

Și au alte vederi anume în afacerea
 căpeteni, pentru care s'au întovărășit
 partidele ungurești: în ce privește armata.
 Români toți, nu-s adevărat de părere că
 armata împărătească și crăiască trebue dată
 mâna Dietei în care azi e stăpân Kos-
 th, ci să rămână așa cum e! Și mai
 dorim comanda ungurească. Mai ales
 bine știm care e gândul kossuthiștilor:
 comanda ungurească ar fi pasul întâiu a
 ce din ostire o unealtă cu ajutorul că-
 să ne abată mai ușor înspre apele un-
 rești!

Român șchiat, care să dorească așa
 nu se găsește în sinul neamului nostru.
 De unde-și ia, cu toate acestea, »Bu-
 pest» (dela 6 Iulie) prilejul și îndrăzneala
 scrie că Români-s mulțumiți cu progra-
 coaliției?!

Eată de unde.

Mai zilele trecute kossuthiștii din comi-
 Bihorului au ținut adunare în Oradea-
 re. Și-au dat silință să strângă în jurul
 și țaranii români, ceea-ce nu le era toc-
 așa greu, pe de o parte pentru-că în
 Români de p'acolo s'a lășit credința că nu-
 »balpárt»-ul (adică partidele din stânga)
 împotriva »kormány»-ului (a stăpânirii
 Budapesta), ear pe de altă parte pen-

tru-că în cele mai multe părți se găsec
 oameni gură-cască, gata a merge la ori-ce
 tîmbălău (mai ales dacă li-se plătește dru-
 mul și pe d'asupra li-se mai dă și beutură,
 ba chiar — țigări domnești!). . . Ba în Bihor
 s'a găsit și un preot român, cel greco-catolic
 din Sâmbătsag, care nu s'a sfiit să scrie și
 să îndemne pe toți Români »a pârteni stea-
 gul lui Kossuth».

Nu e pentru întâia oară când acest
 preot rătăcit încearcă să prostească și pe alți
 Români. Din fericire însă, afară doar de ne-
 fericirii săteni ajunși sub păstorirea lui, ni-
 menii nu-l ascută. Și suntem încredințați că
 și aceștia l'ar lua la goană dacă ar fi lu-
 minați și li s'ar spune că ce vrea Kossuth
 să facă din Români, și — prin urmare —
 că la ce car vrea să-l înjuge cinstitul lor
 — părinte.

Nimeni până acum n'a dat însemnătate
 purtării lui Ardelean Jenő (cine se subscie
 părintele) din Sâmbătsag. Kossuthiștilor le
 trebue însă acum, cu or-ce preț, Români!
 Să poată zice că nu numai Ungurimea, dar
 eată, și — naționalitatea cea mai tare ține
 cu ei.. Prin urmare M. Sa e dator să dea
 comanda Ungurească în armată, căci așa
 cere — țara!

Eată cum scrisele neghioabe ale lui Ar-
 delean Jenő din Sâmbătsag au ajuns prin
 toate foile coaliției, eată cum părerea unui
 Român rătăcit este înfățișată obștei ungurești
 ca părerea tuturor Românilor și un preot
 zăpăcit este pus mai presus decât al-șii po-
 porului: foaia de căpetenie a lui Kossuth
 scrie anume, că România nu se mai ia
 după de alde Mihali-Russu Șirianu, ci este
 foarte mulțumită cu programul coaliției!..

Trebue că nici Ungurii nu-s încântați
 însă de acest program, dacă numai prin ast-
 fel de apucături crede Kossuth să câștige
 lumea, ori mai bine: puterea! Programul
 coaliției poate să placă celor doritori s'ajungă
 la căpătuială. Români iubitori de neam nu
 pot avea nici în clin nici în mănecă cu acest
 program!

Acuză respinsă. În procesul intentat d-lui
 deputat dictal Dr. Aurel Vlad pentru agita-
 ție, comisă prin vorbiri rostite în fața alegă-
 torilor români din Banat, — tribunalul regesc
 din Biserica-Albă pertractând în 5 Iulie n. es-
 cepțiunile date din partea acuzatului în contra
 actului de acuzare, le-a aflat destul de teme-
 nice, pentru ca pe baza lor să respingă actul de
 acuzare al procurorului și să sisteze procedura,
 după ce nu este motiv, ca deputatul Vlad să
 fie urmărit. Procurorul însă a apelat.

Un interviu desmișit. Ziarul din loc
 »Aradi Hirlap» publicase în numărul dela
 24 Iunie curent o convorbire, ce unul din
 colaboratorii săi ar fi avut cu M. M. LL.
 Regele și Regina României cu prilejul tre-
 cerei Auguștilor Suverani prin Arad, la în-
 toarcerea din Sigmaringen.

Drept ilustrare a apucăturilor de cari
 se servește jurnalistica maghiară, iată ce
 scrie »Conservatorul» foaia semioficioasă a
 guvernului român despre acest interviu:

»Suntem în deplină măsură a desmișii în
 mod categoric cele spuse de sus zisul ziar.
 Majestățile Lor, în trecerea Lor pe la Arad,
 n'au văzut, nici n'au vorbit absolut cu ni-
 menii și mai puțin în ori-ce caz cu un re-
 porter de ziar.»

S. D. T. și criza Cineva scrisese în S. D.
 T. un articol; »Bud. Hirlap» a profitat de prilej
 și-a spus, că Sașii voesc a se alătura la disidenți.
 S. D. T. a spus, că Sașii își au politica lor
 și nu vor să se amestecă în chestiuni de țară.
 Aceasta o spune și în numărul de Lun.

Pretensiunile Croaților. Se anunță din Za-
 greb: În cercurile partidelor opoziționale croate
 de o vreme mai îndelungată se țin consfătuiri
 intime în chestiunea crizei constituționale ungare.
 Dezbat eventualitățile de rezolvare favorabilă ori
 nefavorabilă a crizei pentru Maghiari și deși
 n-au ajuns la vre-o hotărîre formală, totuși e
 sigur că vor pretinde largirea autonomiei Croa-
 ției, folosirea exclusivă a limbii croate la căile fe-
 rate, postă și telegraf, întrebuintarea proporțio-
 nată a veniturilor de armată comună și cea mai
 ardentă dorință a lor: rezolvirea definitivă a Ches-
 tiunii Fiumei.

Candidații din Liptoszentmiklós. În fine
 partidul independist a spus cuvântul de or-
 dine. Alături de anticonstituționalul Lányi
 și naționalistul Stodola, candidează și inde-
 pendistul Mocsáry Géza, care a și început
 a da raite prin cerc. Drept captatio bene-
 volentae a dăruit zece mii de coroane pen-
 tru oficanții comitatenzii, cari din partea gu-
 vernului anticonstituțional ar suferi vr'o
 pagubă materială. Ce a vrut Mocsáry prin
 asta? Să câștige doar pe Slovaci din Liptó-
 szentmiklós, ori să se recomande ca inde-
 pendist înfocat?

P. S. Ziarele de Mercuri spun, că Mo-
 csáry nu mai candidează, fiind-că e bolnav.
 Noul candidat independist e Turánszky Ta-
 más.

Regatul Bulgariei. Ziarul berlinez »Klei-
 nes Journal» crede, că știe, că în 2 Au-
 gust se va proclama regat în Bulgaria. În
 2 August 1887 adevărat a jurat principele

Janus institut de asigurare mutuală pe viață în Viena

— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili —
 este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață

pentru Austro-Ungaria.

Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik

Lerehengasse Nr.
17. (Telefon 422.)Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora acci- Premii eftine.
dental capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duel
și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de răz-
boi — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la momentul.Starea de asigurare 111.000.000 cor.
Sumele de asigurare plătite până acum 56.000.000 „
Averea institutului 31.000.000 „

Ferdinand pe constituția bulgară și în Tirnova a luat în mână frânele cârmuirii.

An de an se ivește câte-un așa svon, de aceea nici acum nu-l crede nimeni, fiindcă la așa ceva nu s'ar învoi nici Austro-Ungaria, or Italia, dar nici Rusia. De altă parte Turcia nu ar sta cu mâinile în sân.

»Pol. Cor.« a și primit știrea, că *svonul acesta e lipsit de ori-ce temei.*

Conferința interparlamentară. Conferința interparlamentară pentru arbitragiu internațional, va avea loc anul acesta în Bruxelles, la 15 August et. v. în palatul Națiunii.

CRIZA.

Budapesta, 13 Iulie.

Se știe că ministrul președinte *Fejérvary* a fost primit în audiență la Ischl, despre care audiența s'a raportat numai atât, că ministrul s'a dus să refereze M. Sate afacerile curente de stat.

Din Viena se comunică însă, că Majestatea Sa a discutat cu privilegiul acesta și alte lucruri însemnate cu sfetnicul său. În tâu de toate ministrul președinte l-a liniștit pe Suveran, că până-n Septembrie va fi liniște pe toate liniile. În Septembrie vor începe ear tratativele de împăcirea. Aceste se vor dovedi și de astă-dată zădarnice, și guvernul va proroga pe urmă din nou data pe timp nedeterminat.

Contele Zselenszky și — criza.

Deputatul Lipovei, contele Zselenszky, a turburat în zilele din urmă circuitul coaliției, prin un discurs ținut cătră alegătorii săi din Lipova. În acest discurs contele Zselenszky a brează de revoluționari pe corifeii coaliției, căci vor chiar cu prețul revoluției să-și realizeze scopurile. Firește a fost huiduit rău Zselenszky pentru curajul de a spune adevărul.

Resistența pasivă au decretat-o până acum:

Comitatele; 1. Borsod. 2. Pest Pilis-Sol-Kiskun. 3. Jász-Nagykun-Szolnok. 4. Mosony. 5. Abauj-Torna. 6. Csanád. 7. Bács-Bodrog. 8. Arad. 9. Veszprém. 10. Vas. 11. Sáros. 12. Ugocia. 13. Târnava-mică. 14. Hont. 15. Nógrád. 16. Hajdu. 17. Sălăgiu. 18. Baranya și

Orașele: 1. Budapesta. 2. Kecskemét. 3. Alba-regală. 4. Cinci-biserici. 5. Cașovia. 6. Cluj. 7. Sopron. 8. Debretin. 9. H.-M.-Vásárhely. 10. Seghedin. 11. Szentes. 12. Turda. 13. Macău. 14. Virșeș. 15. Szabadka. 16. Zombor. 17. Besztercebánya. 18. Pojon. 19. Fiume. 20. Kiskun-Halas. 21. Nyitra. 22. Czegléd. 23. Sătmar. 24. Ciongrad. 25. Baja. 26. Diós-Győr.

Contele Tisza — serie.

Contele Tisza István a început o serie de articole în «Az Ujság».

Lumea politică așteaptă cu mare interes părerile mai nouă a șefului partidului liberal. Îndeosebi ceea-ce promite Tisza: să desemne misiunea viitoare a partidului liberal.

Oradea și Tisza.

Se depeșează din Oradea: Partidul liberal în ședința de ieri a decis unanim, că din incidentul retragerii dela guvern a contelui Tisza, îl asigură despre neclintita sa încredere.

Din țara răsvrătiților.

— Revoluția Rusă. —

Pentru Rusia săptămâna asta a fost săptămâna grelelor încercări.

Focul revoluției se întinde ca și o boală

lipicioasă. *Potemkin* răsvrătită după ce a bombardat Odesa, cuib de revoluționari, a mers la orașul lui Ovidiu. Constanta să capete de ale mâncării. De aici a luat-o spre Feodosia pe care a bombardat-o, ear apoi s'a întors iarăși la Constanta, unde marinarii răsvrătiți s'au predat României libere, care, o țară a libertății i-a pus pe picior liber și i-a împraștiat prin țară.

La lucru gata au venit deci vasele de sub amiralul Pizarevski de au luat dela România în primire pe *Potemkin*, acum hodorigit și stricat. România s'a purtat ca stat de civilizație și ordine: drept aceea toată lumea a admirat liniuta ei. Vasele ruse s'au deparțat cu *Potemkin* fără să facă convenitele saluturi — vecinica nerecunoștință și obraznicie rusească. Tarul, ce e drept, a mulțumit călduros regelui Carol.

Dar obraznicia rusească, a suferit și acum infringere. Pe când imputernicitii Japoniei și Rusiei se pregătesc de drum, ca să se înțeleagă undeva, lângă Washington în privința condițiilor de pace, Japoniezii au pus mâna pe insula *Sahalin*, iar Oyama, mult temut de Rusi, strânge tot mai mult lanțul impresurării în jurul armatei lui Linievici. Acesta nici nu știe măcar, unde se află Japoniezii, iar o parte din armată i-s'a răsvrătit.

Pe când Franța s'a înțeles cu Germania cu privire la Marroco din ceea ce se spera un război, pe când Norvegia vrea să se înțeleagă cu Svedia chemând pe tron pe un Bernadotte, ruda, ori fiu al regelui Svediei, numai la noi și în Rusia e neînțelegere.

Adeca în Rusia e curată răsămirea. Cazacii din Lodz au fost puși de oameni la închisoare, în Odesa s'a ridicat și falfăie cu putere steagul roșu al revoluției, ear în Moscva, în Kremlin e ferbere mare, căci căpitanul orașului *Suslov* a ajuns soartea marelui duce Sergius: a fost omorât. Acum tarule Nicolae îndrăznește și mai merge în vechea capitală a Rusiei, cetatea cu sute de turle, a căror aureolă sclipește din deparțare: Moscva. Marii duci vreau doar să te dea jos, iar alții, zemstvourile încă o vreau.

Tu și înaintașii tăi ați sămănat vânt, cu legeți deci acum furtuna!

„Kneaz Potemkin“ predat Rusiei.

»Conservatorul« de Marți scrie:

Eri a sosit la Constanta o escadră rusă compusă din cuirasatele Sinope și Cestma și patru torpiloare. Escadra a salutată, la sosire cu 21 focuri de tun, arborând tot-de-odată drapelul român. Cruciaștorul Elisabeta a răspuns la salut arborând drapelul rusec.

Escadra rusă, comandată de contra-amiralul Pisarevsky, venea în urmărirea vasului Kneaz-Potemkin.

Di locot. comandor Negru s'a dus pe bordul torpilorului 264, care intrase în port și a comunicat vice amiralului, că echipagiul lui Kneaz-Potemkin s'a predat și că vasul urmează să fie restituit Rusiei.

Restituirea vasului *Kneaz-Potemkin* s'a făcut — cu toate formele convenite.

La oara 1, 6 bărci mari ale cuirasatului »Sinope« au transportat pe oficerii și marinarii ruși, cari trebuiau să ia vasul »Potemkin« în primire. După ce s'au imbarcat și s'a făcut predarea de cătră maiorii Iorgulescu și Negru, colonelului rus

Nicolaevici, garda românească precum trupele rusești s'au așezat pe două rânduri la pupa vaporului și au dat onorurile, se borându-se drapelele românești, ce erau borate; iar după un sfert de oară cu a leași onoruri s'a ridicat drapelul rusec.

Noul echipagiu al lui »Potemkin« compune din 20 oficeri și 200 marinari luați pe de alte vase.

Cu o șalupă, având arborat drapel amiral, a sosit și Amiralul Pisarevski.

După ce i-s'au dat onorurile cuiva și i-s'au prezentat oficerii români amiralul a făcut o vizită cuirasatului »Potemkin« care este aproape devastat de foștii marinari.

La oarele 2, echipagiul provisoriu român, a debarcat, rămânând numai 3 oficeri români, cari sunt atașați pentru a relațiunile necesare.

Imediat după aceasta, preotul rus pe »Sinope« a oficiat un serviciu religios.

Contra-amiralul Pisarevski s'a instalat pe *Kneaz-Potemkin*.

După o telegramă primită de un contra-amiralul Pisarevski ar fi anunțat în oficial autorităților române, că așteptată sosirea Constanta a vaselor 12 Apostol, Rotislav, Tietelni și Pobedonoszew din escadra mare gre dela Sebastopol.

Această știre, până în momentul puer presă a țării, nu ne-a fost confirmată.

Trimisul nostru special la Constanta anunță, că plecarea lui Kneaz-Potemkin este întârziată, de oare-ce vasul are nevoie de câte-va mici reparațiuni și trebuie tot-odată să se aprovizioneze cu cărbuni și meste.

53 marinari din echipagiu s'au preda contra-amiralului Pisarevsky.

Intreaga escadră, după toate probabilitățile, va pleca Mercuri.

— 12 Iulie

Omorârea lui Suslov.

Moscva. Audiența înaintase bine la căpitanul orașului Suslov, când a intrat omul înăuntru și de trei-ori a pușcat cu revolver asupra lui. Primul glont l'a rănit în mână stângă, al doilea străbătând pe inimă nimeri și brațul adjutantului lui Suslov. Al treilea glont l'a rănit pe un funcționar în picior. Suslov nu peste puțin a murit. Ucigașul a fost prins și dat mâna poliției. E om cam de 30 de ani, bun, cu haine cam zdrămoase și mure. Nu se știe, ce l'a îndemnat să omoreze Suslov.

Petersburg. Vestea omorării lui Suslov a produs mare spaimă la curtea țarului, s'a bolnăvit așa de rău, că acum părăsit patul. Cei din jurul lui sunt foarte îngrijorați de viața lui.

Detronarea familiei Romanov.

Bruxella. Azi a sosit aici unul din comitetului revoluționar rus, *Semenov*, vrea să se pue în legătură telegrafic cu comitetele revoluționare din Paris și Londra și a spus, că revoluționarii au făcut pregătirile, pentru ca mai târziu în August să detroneze pe Romanovi.

Berlin. «Russische Korrespondenz» publica următoarele despre începutul mișcării constituționale în Rusia:

Adunarea zemstvourilor, ce se va întruni în 19 Iulie în Moscva are de gând să silească pe țar, ca să dea constituție țării. Până astăzi

guvern provisor să ia în mână frântele cârmuirii. Altă tabără voește, ca țării pentru scurt timp să fie lipsit de cârmuirea trebilor împăratului, altfel vreau, ca el să fie dat jos de pe tron și un stat de stat să ocârmuiască Rusia, să-și crește moștenitorul. Se speră, că planurile acestea îl va sprigini și miliția, îndeosebi garda.

Bombe și răscoale.

Lodz. Mișcarea revoluționară crește și de o mare parte din Cazacii de aici sunt făcuți prinoșoare.

— Ultime telegrame. —

Il due pe Potemkin.

Constanța. Eri sara la 6 ore a părăsit Potemkin dimpreună cu celelalte corăbii portului. Mașinile și cazanele ei sunt cu totul stricate. A făcut o impresie rea, că flota noastră s'a depărtat din port fără a da onorurile cuvenite.

Tiflis. Eri după amiază pe una din cele mai umblate străzi ale orașului un tinăr a aruncat o bombă. Cinci-sprezece persoane, între cari și mulți polițiști au murit. Atentatorul a fost un tehnic, care fu restat.

DIN ROMÂNIA.

Serbarea dela institutul Oteteleșanu. Zilele trecute a avut loc, la institutul Oteteleșanu, din com. Magurele, jud. Ilfov, o frumoasă serbare școlară, dată în onoarea celor 15 eleve cari au absolvat școala.

Au asistat la această solemnitate: dl I. Kalenderu, președintele Academiei române, M. Vlădescu, ministrul instrucțiunii, părintele N. N. N., directorul seminarului central, profesorul D. D. D. și alții.

Vizitatorii merseră de văzură mai întâi expoziția de lucru manual a elevelor, expoziția de desen, expoziția secției de menaj a școlii, grădina de legume, cultivată de eleve, etc.

La dejun s'a servit o masă bogată, pregătită de elevele absolvente, iar după dejun elevele au cântat în cor și au dansat.

D-ra Sidonia Antonescu, a rostit o cuvântare în numele absolventelor, mulțumind d-lui Kalenderu pentru că a binevoit a le acorda un an de practică, mulțumind și directorului școlii și directorului școlii pentru îngrijirea dată în cei 6 ani de studiu.

Scena a fost mișcătoare. A răspuns dl ministru Vlădescu, sfătuiră elevele să ducă cu ele la țară, toate precepțile ce au învățat și să aibă dragoste de grădina de câșnicie. D-sa a dăruit 200 lei spre a se împărți între elevele absolvente.

Au mai vorbit d-nii Slavici, directorul școlii și I. Kalenderu.

Dl I. Kalenderu a oferit câte o rochie fiecărei dintre elevele absolvente.

Dl Aslan, a oferit 100 lei, ca premiu, celor mai silitoare dintre absolvente.

Vizitatorii au mers în urmă de au văzut arcul institutului și apoi s'au înapoiat în București.

Ce ne trebuie?

— Din o prefață. —

Entuziasm ne trebuie nouă Românilor, entuziasm și conștiință națională întâi de toate. Entuziasm care aprinde și conștiință care ține împreună și unite inimile întregului neam.

Numai limba unitară și unitatea teritoriului nu sunt de ajuns. Pe acestea două le au, toate, și triburile neamurilor primitive.

Pentru aprinderea entuziasmului însă și pentru limpezirea conștiinței naționale, ne trebuie poezie. Accente, care să glorifice originea, precum și istoricul național, să preamărească faptele vitejești ale strămoșilor și să insufle

mândrie urmașilor, ca să fie vrednici de părinții lor.

Pe Eleni, cei așa de împrăștiți și de apururi gata de gălceava între ei, i-au ținut strânși la un loc, ca pe un popor unit cu totul, două lucruri: Homer și jocurile olimpice.

Poetul celor două epopee le nutria neconștient, că sunt o singură națiune și Olimpiadele le înflăcău entuziasmul pentru tot ce era caracteristic elen, al tuturor acelor locuitori ai risipitelor insule din cele trei continente.

Vorbele lui Miron Costin rămân de-apururi adevărate. Prin poezie începe ori ce popor să-și priceapă ființa. Prin religie își pricepe rostul lui pe lumea aceasta în raport cu cea viitoare, prin poezie rostul lui între oameni trăitorii alături cu el, dușmanii ori prietini.

Cântecul învață pe oameni iubire și ură; el îi învață să plângă ori să se bucure de viață.

Poeții merg în fruntea popoarelor, precum cântăreții cu trîmbiță merg în fruntea batalioanelor.

Pentru Români dela Dunăre au făcut pe vremuri mari lucruri pentru entuziasmarea și deșteptarea conștiinței naționale cei din urmă cronicarii și poeții dela Ienăchiță Văcărescu încoace. Dela frumosul testament cu:

Vă las voue moștenire:
Creșterea limbii românești
Și a neamului iubire.

Și la energicele strigăte de războiu ale lui Cărlota, până la înviorătoarele tânguirii pe ruine ale lui Alexandrescu și Eliade-Rădulescu, până la legendarele fapte cântate în versuri de Bolintineanu și până la sguđuitorul Răsunet al lui Andreiu Murășan, câtă putere de viață a trecut din cântec în inimile noastre!

Și apoi Peneș Curcanul și toate acele înălțătoare versuri ale mult cuprinzătorului Alexandri. Și de atunci până acum și mereu de acum înainte scriitorii caută tot mai mult să se întoarcă cu inima și cu ochii spre poezia trecutului, spre partea de unde a răsunat vocea.

Nu vor fi făcut poeții noștri pentru unirea Principatelor și pentru ridicarea României, atâta cât au făcut ai Germaniei și ai Italiei, pentru unitatea acestor țări, căci cu drept cuvânt se zice că poezilor lor naționali li-se datorește puterea de astăzi a acestor țări. Negreșit lor, pentru-că întâi se înălță sufletul și apoi brațul; întâi resună cântecul și apoi armele, precum muzica e întâi și apoi jocul. Nu vor fi făcut atâta ai noștri, dar ori-cum, cine știe cum și cât se cântă „Hora Unirei“ a lui Alexandri, poate bănu, cu ce-a contribuit și această poezie la însuflețirea inimilor și la grăbirea Unirei.

G. Coșbuc.

Didactice.

Ziua dării de samă.

Școlile populare de mult au închis ușile, au trimis pe la vetrile lor pe mititeii, cari alergaseră dornici de a se lumina să asculte cuvântul înțelept al bunilor lor dascăli. Avem multe școli populare și totuși puține. Se face în ele spor și nu se face — spus-au comisarii trimiși pe la examene. Se face întru cât o samă destul de bună din vîstărele tinere ale neamului nostru învață carte și ne dă garanța, că putem spera un viitor mai bun. Nu se face întru cât în unele comune nu toți copiii cercetează școala, așa că o parte din generațiile viitoare rămâne în vecinic întunec. Da, în vecinic întunec e omul, ce nu știe carte. Bătrânii, cari n'au avut fericirea să poată umbla la școală pot spune, ce greu e, când nu ști carte; ești asemenea vitei ce mănâncă, bea și lu-

cră fără să știe, cum și de ce trăiește. Ai, de pildă, pe cine-va departe. vrea să-și scrie ceva, însă nu știe și tu tainele sufletului tău. Cum îi vei putea scrie? Cum îi vei putea citi o scrisoare, fără să te știe nimeni?

S'apoi vedem pe toate celelalte neamuri, că cu rivnă ne bună s'au pus să mănăce cartea. Să nu urmăm și noi pilda cea bună?

Carte, carte, de trei ori zic, învață, dragă Române, carte, dacă vrei, ca să mai poți trăi și fi pe lângă celelalte neamuri. căci omul cu carte are patru ochi.

În ziua sf. Apostoli Petru și Pavel s'au sfârșit lecțiile și pe la școlile mai mari, ce le avem, pe la gimnaziu. De acestea, drept, avem puține ale noastre. Foarte mulți din noi e silit a-și da copilul pe la alte școli, unde se dă învățătura în altă limbă și nu în dulcele graiu românesc.

E vorba însă, că avem câte-va și ficine le poate cerceta: ba ar fi de dorit, ca cel puțin câți-va ani tot insul să treacă prin ele.

Din aceste școli an de an es frumoase stocuri de tineri cu carte, învățați de dorul de a ști fericii nația și neamul. Vezi, asta-i bine! Oamenii cu carte ne trebuie, bărbați învățați, țărani cuminiți, curați la minte și inimă: numai așa putem fi neam fericit.

Azi și-au dat samă aceste așezăminte de încumintire a neamului de munca lor de un an: muncă grea, dar frumoasă, fiind-că ținta e deșteptarea mult încercatului neam din somnul, ce-l dormia.

Au fost mari sărbări, la cari au luat parte mic și mare: școlarul s'a bucurat de munca unui întreg an, iar părintele de frumusețea și multă promitațoarea imaginare a vîstărilor lui.

Noi ne-am bucurat de bucuria amândurora.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 14 Iulie 1905.

— Șicane în cercul Chișineului. Ni-se comunică din cercul Chișineului, că fibraiul Csukay nu-și încapă în piele. Iscodește mereu la apucături, cu cari să șicaneze pe cei-ce n'au votat la alegere cu dânsul. Pe părintele Aurel Iancu din Zarand bunăoară, l'a citat de vre-o patru-ori, voind cu ori-ce preț să-l afle pricină. Că a atârnat poporul, că a jurat pe oameni pe cruce, că teacă, că pungă. Pe învățătorul Lazar Oprean, l'a chemat zilele trecute, până 'n Chișineu, pentru-ce? Că... Oprean ar persecuta pe dascălul de stat Balint David. Și pentru atâta treabă, chiar adevărată de-ar fi, Oprean trebuie să-și peardă o zi, pe vreme de lucru și să colinde pela dl Csukay.

Dar oare până când n'o să se găsească ac pentru cojocul d-lui Csukay?

— Noul jude cercual. În locul lui Kugler István sinucis ministru de justiția a numit jude cercual conducător pe judele cercual Babó Iván.

— Noul rege al Norvegiei. (Telegramă). Se telegrafiază din Londra, că Norvegia va chema de rege pe prințul danez Carol.

CANCELARIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherceg-ut. Nr. 1.
(Lângă banca „Victoria“).

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifica și restaurează bisericile în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parochii. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuite.

Convocare.

Adunarea generală a XV-a a Reuniunii noastre învățătoresți se va ține în Giula (comitatul Bichiș), Duminecă și Luni în 10/23 și 1/24 Iulie a. c. cu următoarea programă:

- Ședința I-a.* 1. La 6 ore a. m. part. la „Utrene“ în bis. par. din Giula-germană.
2. La 8 1/2 ore a. m. part. la „Sf. Litur.“ în bis. par. din Giula-maghiară.
3. După chemarea Duhului Sfânt, deschiderea adunării generale,
3. Constatarea prezențelor și susceperrea membrilor noi.
5. Presentarea rapoartelor și esmiterea comisiunilor.
6. „Un monument“, disertațiune de Sever Secula.
7. „Reforme în învățământul nostru confesional“ disertațiune de: I. Roman.
Ședința a II-a. 8. „Melodia sunetelor vii“, după Gabel disertațiune de: I. Moldovan.
9. „Pedepsele corporale“, disertațiune de: Ersilia Cadar.
10. „Terminologia Matematicii“, disertațiune de: Traian Givulescu.
11. „Necesitatea cunoștinței și ambiției în activitatea învățătorului“ disertațiune de: Ioan Roșu.
Ședința a III-a. 12. „Iubirea prea mare ca defect în educațiune“, disertațiune de: G. Petrescu.
13. „Societatea de consum“, disertațiune de Patriciu Covaciu.
14. Rapoartele comisiunilor.
15. Propuneri și interpelări.
16. Alegerea locului și fixarea timpului pentru adunarea proximă.
17. Apel nominal și legitimarea certificatelor de prezență.
18. Alegerea comisiei autentificatoare.
19. Inchiderea adunării generale.

Arad, din ședința comitetului ținută la 25 Iunie (8 Iulie 1905)

Ioșif Moldovan,
vice-președinte.

Dimitrie Popovici,
secretar general.

Programa concertului: I. T. Lugoian: a) „Unule născut.“ b) „Pre tatăl...“ c) „Sfânt sfânt...“ d) „Pre tine te laudăm...“

II. Lauchner: „Faurul“. Wachman: „Floare, floricea“. Abt: „Serenadă“. G. Dima: „Detunată“. Böniche: „Coroana cufundată“. Neubner: „E prima azi“.

III. T. Lugoian: a) „Calea mândrei“. b) „Frunză verde foi mărunte“. c) „Spune-mi mândro“. d) „Fă-mă Doamne“. e) „Ca la Breaza“.

IV. Heinze: „O seară în Reuniunea de cân-

„Hai să ne jucăm!“ Lasă, mă, nu mai plânge!“
„Auzi, Buric! Nu mai plânge, Buric!“

Buric nici n'a mișcat capul. Nu-i vorbă, că de plâns isprăvise el.

A prins unu să-l miște:

„Hai, mă Buric, scoalăte, mă! Ei, mă Buric, ce om ești și tu! Hai să ne jucă de-a hoții; tu să ne fii căpitanu!“

Toți îl roagă acum și mai mari și mai mărunței:

„Buric! Scoală, Buric!“

„Mă Buric, mă!“

„N'auzi, Buric! Coalăte, Buric!“

„Mă Buric, mă! Coalăte, mă Buric!“

Cu chiu cu vai s'a urnit Buric și-a pornit-o spre poartă, frecându-și ochii lui plânși, iar droaia de copii alergă în jurul lui, ciripind vesel vorbe de joc:

„Și eu, Buric. Așa-i!“

„Așa-i, Buric, că și eu mă zoc!“

Mama lui Buric venea din spre grădină. S'a oprit în loc. Fața i-s'a înduișat și două boabe mari de lacrimi i-au picat din ochi.

În capul lui Buric însă un gând se frământă și nu se deslușește: De ce pisica n'a vrut să mânance șoareci? *Romulus Cioflec.*

CUGETĂRI.

Sunt timpuri când ori-ce portret devine o satiră și când istoria e o acuzare.

G. Flaubert.

lări din Ștregărești“, cu acompaniament de pian. — În pauză se vor juca jocurile naționale „Bătuta“ și „Călușorul“.

Bilet de intrare: Loge 6 cor., parter șirul 1—5 2 cor., parter șirul 5—10 1.60 cor., parter celelalte locuri 1.20 cor., galeria 1 coroană. Suprasolviri se primesc cu mulțumită la adresa părintelui Petru Biberea, președintele comitetului arangiator în Giula-germană și se vor evita publice.

Informațiuni: Plecarea învățătorilor și a oaspeților, în frunte cu comitetul reuniunii, din Arad, va fi Sâmbătă în 9/22 Iulie, cu trenul de 11 ore.

Sosirea și primirea reuniunii în Giula la 2 ore p. m.

După sosire încușurarea.

La 7 ore convenire în grădina publică din Giula.

Duminecă după prima ședință prânz comun în sala mare a grădinei publice,

Duminecă seara la 8 ore concert împreună cu petrecere de joc aranjat de comunele bis. Giula maghiară și germană, cu concursul teologilor din Arad, în onoarea și favorul reuniunii.

Luni după ședința III-a la 11 ore a. m., convenire de despărțire în grădina publică și plecare spre casă.

Pentru cvartir și banchet să se însinue fiecare participant la domni învățătorii Iosif Ivan, ori Ioan Ionescu secretarii comitetului arangiator din Giula.

În cât vom primi dela direcțiunile căilor ferate certificate pentru călătorie cu favor, vom trimite ad personam fie-cărui membru câte un exemplar. Cei ce au lipsă de mai multe certificate de călătorie să se adreseze v.-președintelui Iosif Moldovan, în Arad

Bibliografie.

A apărut: „Transilvania“ și Analele Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român. Nr. III. (Sibiu Maiu—Iunie 1905). An. XXXVI. Sub directoratul Dr. C. Diaconovich, cu următorul sumariu:

Transilvania. Un registru al românilor de carte și de inimă din anul 1829, de Virgil Onițiu pag. 121—123. Seceta din 1904 și planțele, de Dr. Ambrosiu Chețianu pag. 133—136. Câteva date istorice privitoare la Banat și românii din Banăteni, de N. Dobrescu pag. 137—145. Repertoriu bibliografic al producțiunii literare române din țară pe anul 1904 pagina 145—155. Literatură știință și artă: Academia Română pag. 155—159. Cronica: Înștiințare pag. 159—160. Bibliografie: Anunț literar pag. 150. O rebitificare pag. 160.

Analele. Proces verbal din 18 Maiu 1905. Ședința VI a comitetului central al „Asociațiunii“ pag. 49—60. Proces verbal din 13 Iunie 1903. Ședința VII al comitetului central al „Asociațiunii“ pag. 60—66. Regulament pentru folosirea localităților din palatul Muzeului „Asociațiunii“ pag. 67—68. Expoziția Asociațiunii pag. 68. Convocare 69. Concurs pag. 69. Contribuiri pentru Muzeul istoric și etnografic pag. 70.

Apare în 6 numere pe an (la finea lunilor Februarie, Aprilie, Iunie, August, Octomvrie și Decemvrie). Prețul abonamentului: Pentru Austro-Ungaria 10 coroane, pentru străinătate 12 franci. Direcțiunea: Sibiu (Nagyszeben) strada Morii Nr. 6.

CONVOCARE.

După-ce tribunalul reg. din Beciche-recul mare prin decisiunea sa Nr. 5404 K/1905 ne provoacă să modificăm § 55 din statute privitor la cupoanele de acți, cari, conform legii din 1881 art. XXXIII § 40, nu se prescriu în 3 ani, ci în 6 ani, domni acționari ai institutului de credit și de economii „Agricola“ societate pe acți în Ecica, sunt convocați prin aceasta la *adunarea generală extraordinară, ce se va ține în Ecica la 30 Iulie 1905, la 10 ore a. m. în localul institutului.*

Obiect unic: *Modificarea § 55 din statute în congruă cu legea.*

Direcțiunea.

ECONOMIE.

Arad, 14

Secerișul. Secerișul a început în țeară și după vestile ce sosesc recolta este atât cantitatea cât și calitatea. În urma marii, prin unele ținuturi grâul a fost culcaș, ce a suferit calitatea. — Cucuruzul, mai cel din vreme pus, e foarte frumos.

Băncile române din Transilvania și garia. Dl Constantin Pop, autorul broșurii cu numele acesta, drept rectificare la obiecțiunile făcute că a pus „Victoria“ la urmă, că nu se justifica nici prin mărimea nici prin institutul și nici măcar prin ordinea alfabetică, ne comunică spre orientare că pe rând băncile mai de frunte: 1) din Transilvania, apoi 2) din Banat și în fine 3) din garia propriu zisă. Între acestea din urmă și ordinea alfabetică „Victoria“ vine la fine. Luăm act!

Populația urbană și cea rurală. Un nomist italian a cercetat să vadă, care e porția între locuitorii orașelor și cei ai satei din diferite țări și a ajuns la următorul rezultat:

Țări	Urbană	Rurală
Austria	9,993.036	16,157.8
Francia	15,025.812	23,492.8
Danemarca	958.905	1,490.8
Bavaria	2,448.037	3,228.8
Statele-Unite	30,688.322	45,073.8
Germania	30,636.075	25,764.8
Prusia	19,144.609	15,320.8
Belgia	6,023.468	1,670.8
Anglia	25,058.356	7,469.8
Scotia	3,586.294	885.8

Din acest tablou se vede că proporția ruralilor e de 61% în Francia, 46% în Prusia, 45% în imperiul german, și numai de 24% în Belgia și 23% în Anglia, ceea-ce ar însemna că în Anglia, Belgia și Prusia sunt țările cele mai industrializate.

Organizarea economiilor mici. „Reuniunea economică din comitatul Timișorilor“ în ultimul raport anual arată că 44 de cercuri economice înființate în acel an. Organizarea aceasta e organizată și de „Reuniunea agricolă din sudul gării“, care număra peste 10,000 membri. Că de activitate se estinde peste 4 comitate. În se țin 183 cercuri economice, 120 reuniuni filiale.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapeșta

— Cota oficială pe ziua de 14 Iulie. —

Incheierea la 12 ore:

Grâu pe Octomvrie 1905 (100 clgr.)	15'32—15
Secară pe Octomvrie	12'44—12
Orz pe Octomvrie	11'20—11
Cucuruz pe Iulie	15'84—15
Cucuruz nou 1906	10'70—10

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Octomvrie 1905	15'44—15
Secară pe	12'54—12
Ovas pe Octomvrie	11'22—11
Cucuruz pe Iulie	15'12—15
Cucuruz nou 1906	10'68—10

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 clgr.)
580—650 măși metrică grâu cor.	17.00—17
320—340 „ „ cucuruz „	15.10—15
Semnare nominală secară:	14.68—14
„ „ orz:	14.60—14
„ „ ovăs:	13.60—13

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
300—340 măși metrică grâu cor.	7.80—7
180—250 „ „ cucuruz	7.40—7
Semnare nominală: secară	7'00—7
„ „ orz:	5'20—5
„ „ ovăs:	6'50—6

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158
„ „ mic	„ 160
„ brut în mare	„ 156
„ „ mic	„ 158

Bursa de bunuri din Timișoara

70-100 kigr.	Cor.	15:40-15:50
80-100 "	"	15:50-15:60
100 "	"	13:30-13:40
mercantil 100 kigr.	"	10:20-10:30
fermut "	"	12:50-12:60
vechiu "	"	12:70-12:80
nou "	"	15:30-15:40

Tirgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungara: Bătrâni grei până în greutate peste 400 chigr. 139-140 chigr. — fil; tineri grei în greutate peste 140-141 fil; Calitate sârbească: grei, peste 260 kigr. 142-143 fil.; mijlocii peste 240-260 chigr. greutate 141-142 fil. până la 240 kgr. 142-143 fil.

POSTA ADMINISTRAȚIEI.

Petru Cociuba, Kurtakér Nr. 248. Am primit abonament pe II sem. 1905.
Constantin Valea, Boroșineu. Am primit 2 abonamente pe II sem. 1905.
Constantin Cherdul, Iam. Ai plătit până acum abonamente.

Modistărie română!

Am onoare a atrage atențiunea damelor române din loc și provincie asupra

Atelierul de modă

Am deschis în strada Déák-Ferencz Nr. 4 în capitala la dispoziția damelor române mare asortament de pălării gata din Paris pentru dame și copii cu prețuri foarte modeste. Primesc și servesc prompt și ieftin transformări și decorări a tot felul de pălării de dame și copii toate anotimpurile conform modelor celor noi. Cu stimă: **Agatia Ursu.**

MOȘTELLE 12 LUNI.

— Basm beem. —
O țărăncă rămăsese văduvă cu două fete. Una mai mare, care era fată vitrigă, se numea Mălina; pe cea mai mică, care era tot așa de vitrigă și mama ei o chema Zloboga. Țărăncă pe sie-sa, însă îi era groază de Dobrunca, căci știindcă Dobrunca era așa de frumoasă pe lângă ea de urâtă sora-sa. Buna Dobrunca nici nu măcar, că e frumoasă; de aceea nici nu puzicepe, pentru ce se infuria mama ei vitrigă, că nu o vedea. Biata copilă făcea toată treaba în casă, ea mătura, gătea bucatele, spăla rufe, și țesea, cosea iarba, îngrijea vaca. Zgloboga nu boarește, adică nu pune mâna pe nimic. Dobrunca muncea cu drag și primea ocările în deteșta mielului. Nimic nu îmbuna pe măștină de fiecare zi, care trocea, făcea pe cea mare mai frumoasă și pe cea mai mică urâtă.
— Au crescut amândouă, își zise țărăncă în suflet; au să vie pețitorii de acum încolo și unul n'are să vrea să ia pe fata mea când o vede pe ticăloasa de Dobrunca. Trebuie eu să preț să mă scap de ea.
— Într-o zi — era pe la jumătatea lui Ianuarie — Zgloboga pofti mieșunele.
— Să te duci, Dobrunco, să-mi culegi mieșunele din pădure, ca să mă gătesc cu ele.
— O! Doamne! soro! ce idee! Dar se gătesc mieșunele, sub zăpadă?
— Taci, proasto! zise urita; fă cum îți spun că nu te duci în pădure și dacă nu-mi culegi mieșunele te bat de te fac pitfie.
— Mama luă pe Dobrunca d'o aripă și o zvirlă în zăvorul la ușe.
— Biata fată plecă plângând. Peste tot locul numai zăpadă; nici o pârție nu se vedea. Dobrunca pierdu drumul, flămânzi, începu să tremura de frig. Se rugă lui Dumnezeu s'o scape și așa sta ticăloasă.
— De odată zări o lumină departe. Mergea spre ea, se suie, ajunge pe vârful unui munte.

Acolo era un foc mare, împrejurul focului erau douăsprezece pietre și pe fiecare piatră ședea câte un om înfășurat într'o mantă mare și pe cap cu o glugă lăsată până pe urechi.
— Trei! aveau mantale albe, trei le aveau verzi ca iarba; trei le aveau galbene ca spicul copt și trei le aveau violete ca strugurii. Acestea douăsprezece figuri, cari se uitau la foc erau cele douăsprezece luni ale anului.
— Dobrunca cunosc pe Ianuarie după barba lui lungă albă. El ținea un băț în mână. Biata fată se sperie; s'apropie însă și zise cu sfială:
— Bunii mei domni, dați-mi voie să mă încălzesc la focul dumnea-voastră. Am înghețat de frig.
— Ianuarie făcu un semn din cap.
— Pentru ce ai venit aici, fata mea, ce cauți?
— Am venit să caut mieșunele.
— Nu e vremea mieșunelor acum pe așa zăpadă mare! răspuse Ianuarie cu glasul lui de viscol.
— Știu, răspuse fata, însă sora mea și mama au să mă znopească de bătae, dacă nu le voi aduce mieșunele. Bunii mei domni îndreptăți-mă unde-va să găsec mieșunele.
— Bătrânu Ianuarie se sculă și zise unui tînăr cu glugă verde dându-i bățul în mână:
— Frate Martie, asta te privește pe tine.
— Martie se sculă îndată și ațită focul cu bățul. Îndată țâșnește flacăra, zăpada se topește, pe ramuri se ivesc muguri, iarba înverzeste, florile răsar, mieșunele înfloresc. Este primăvară.
— Culege iute mieșunele, copila mea, zise Martie.
— Dobrunca culege un mănunchiu gros, mulțumește celor douăsprezece luni și aleargă voioasă acasă.
— Zloboga și maștera incremenesc, când văd mieșunele. Mirosul lor îmbată.
— Unde le ai găsit? întrebă Zgloboga cu dispreț.
— Sus pe munte, răspuse Dobrunca.
— Zloboga se găti cu mieșunele și nu mulțumi sorei sale.
— A doua zi Zloboga pofti să mănânce fragi.
— Dute să-mi culegi fragi din pădure! zise ea soret safe mă mare. Dacă nu vii cu un paner cu fragi te fac pitfie.
— Muma luă pe Dobrunca d'o mână și o zvirlă afară și trase zăvoarele la ușe.
— Biata fată plecă iar în pădure căutând în toate părțile lumina din ajun.
— Cele douăsprezece luni ședea la locurile lor.
— Bunii mei domni, dați-mi voie să mă încălzesc la focul dumneavoastră, am înghețat de frig.
— Pentru ce ai venit iar? o întrebă Ianuarie.
— Caut fragi.
— Fragile nu cresc sub zăpadă! răspuse Ianuarie cu glasul lui de viscol.
— Știu, răspuse fata întristată; însă mama și sora mea au să mă bată rău, dacă nu le duc fragi. Bunii mei domni, spuneți-mi în ce loc pot să găsec fragi.
— Bătrânu Ianuarie se scoală și dând bastonul lui unui om cu gluga blondă îi zice:
— Frate Iunie, asta te privește.
— Iunie se scoală și ațită focul cu bățul.
— Îndată țîșnește flacăra, se topește zăpada, pământul înverzeste, arborii se îmbracă în frunze, păsările cântă, florile înfloresc, este vara. Mii de mii de stelute albe zmâlțează iarba, pe urmă se schimbă în fragi, cari strălucesc ca rubinele.
— Culege iute copila mea, zise Iunie.
— Dobrunca își umpluse șortul. Mulțumește celor douăsprezece luni și fuge veselă acasă.
— A treia zi Zloboga pofti să mănânce mere roșii.
— Iar amenința pe sora sa, iar o ocărește, iar o gonește. Dobrunca aleargă sus pe munte, găsește iar pe cele douăsprezece luni împrejurul focului.
— Iar ai venit, copila mea, îi zise Ianuarie făcându-i loc lângă foc.
— Dobrunca începu să plângă și să-i spue, că sorsa a poftit să mănânce mere roșii și că dacă nu-i va duce, are să fie bătută rău.
— Frate Septembrie, asta te privește... zise Ianuarie unui om cu gluga violetă.
— Septembrie se scoală și ațită focul. Flacăra țîșnește, zăpada se topește, pe arborii se ivesc frunze galbene, cari se scutur suflute de vînt, e toamnă. Nu sunt alte flori, de cât niște garoafe, niște mușetel. Dobrunca nu vede de cât ce caută: un măr cu mere roșii.
— Scutură iute pomul, copila mea, zise Septembrie.

Fata scutură mărul odată și la picioare-i pică un măr.
— Pentru ce ai adus numai două mere? le ai mîncat pe drum pe ceilalți?
— Eu soro? nici n'am gustat măcar, n'am avut voie să scutur mărul, de cât de două ori.
— Să te trăsnească Dumnezeu! îi zise Zloboga.
— Și bate pe sora-sa, care fuge plângând.
— Ticăloasa mușcă dintr'un măr; nici odată nu mai gustase ea ceva așa de delicat.
— Voi acum să aibă mai multe mere.
— Zloboga îmbracă îndată o scurteică lungă, se imbrodoește bine și pleacă spre pădure să culeagă mere.
— Pământul era acoperit cu zăpadă, nici o pârție nu se vedea.
— Zloboga pierde drumul, însă pofta și fudulia o împing înainte.
— Zărește o lumină în depărtare sue muntele și găsi pe cele douăsprezece luni șezând împrejurul focului.
— Fără să le ceară voie se așează jos lângă foc.
— Ce cauți aici? Ce vrei? Unde te duci? o întrebă Ianuarie, foarte sec.
— Ce-i pasă tie, nebunule! răspuse Zloboga.
— Nu ai voie să știi de unde vii, nici unde mă duc.
— Și se infundă în pădure.
— Ianuarie încruntă sprinceană și ridică bastonul d'asupra capului. Într'o clipă se întunecă cerul, focul se stinge, ninge, viscoleşte.
— Zloboga nu mai vede înaintea ochilor și caută în zădar să se întoarcă.
— Ninge tot mai des, viscolul e groaznic.
— Strigă pe muma ei, blestemă pe sora-sa, blestemă pe Dumnezeu. Zăpada iar se întesțește, crivățul o îngheață. Zloboga cade. Zăpada o îngroapă.
— Muma văzând, că trece vremea pleacă să și caute fata în pădure. Strigă pe sie-sa.
— Ninge grozav, crivățul o îngheață, o culcă zăpada o îngroapă.
— Toamă în primăvară fură găsite corpurile lor în pădure.
— Dobrunca rămase stăpână pe case, pe vacă și pe livele.
— O fată, care are casă și câmp de arătură, nu rămâne fată.
— Dobrunca se mărită în curând cu un moșier bogat, care o iubește.
— Cele douăsprezece luni nu părăsiră pe copila lor.
— Și iarna crivățul șueră și când se cutremur geamurile bătrânu Ianuarie vine și astupă cu zăpadă toate crăpăturile casei, pentru ca să nu răzbească frigul în casă.
— Așa trăi Dobrunca, tot-d'auna bună și fericită, avînd, cum zice proverbul, iarna la ușe, vara în hambare, toamna în pivniță și primăvara în inimă.
I. S. S.

Redactor responsabil: Sever Boer.
Editor-proprietar: George Nishin.

DOCTORUL ALEX. M. POP
specialist în medicina internă;
consultă zilnic dela 8—12 a.m.
și dela 3—6 p. m. — — in

BAILE HERCULANE
(HERCULESFURDŐ)

Rog pe ori-cine să bine-voiască a se convinge ce bine și ce ieftin își poate procura de la mine ori-ce orologiu și gluvaericele din argint și aur curat de 14 carate.

== A R A D, Piața Libertății ==
lângă edificiul teatrului vechiu.

Igaz Sándor
ciasornicar și giuvaergiu.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în
Arad, — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o **Austroungaria, Germania și America** o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pre-
o—o—o țurile cele mai avantajoase o—o—o

In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, stărmătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țiglarii miei și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinăriiilor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolu, spirit sau gaz, garantând totdeodată, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeodată lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

Asigurați contra griudinei: cucuruzul, grâul, sęcara, ovězul și toate plantele economice!

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, uzul morții, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad.
A BANCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSYLVANIA”

primesc oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichis, Bilhor, Cenad, Caray-Severn, Timiș și Torontal și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitala cu termen fix, zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă de la 100—1000 cor. se plătesc la moment în ziua morții întimplată;
2. În ramul locului: clădiri de tot felul, mobilă, mărfuri, produse de câmp ș. a.
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, rucsacite ș. a. prin spargerea;
4. Contra griudinei: erbă, seșară, orz, cucuruz, ovéz, via (vinosa), piante în cultură: năsoșă, in, hamei, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuțele mai în fiesce-care comună și direct prin

Agentura principală „Transsyvania” în Arad.

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

420—103

Asigurați contra furturilor prin spargere: bani și

tot ce aveți de preț!

Asigurați contra focului: case, bucate, mobilier, vestiminte, mărfuri!

Antrepriza arădană de comunicație cu automobilul.

Subsemnații după modelul străinătății și a capitalei, pe baza concesiunii primită prin decusul 12686 din 1905 dela municipiul orașului liber regesc Arad, înștiințăm pe teritoriul orașului Arad

o comunicație de automobil.

La aceasta, în toate privințele importantă și împlinind o simțită exigență și totodată foarte rentabilă întreprindere, invităm prin aceasta toate clasele publicului orașului Arad. Cetățenii își fac loruși servicii creându-și un mijloc de comunicație repede, sigur și curat.

Obiectul întreprinderii: *comunicație de automobil și susținerea ei.*

Capitalul fundamental constă din 1000 acții a 100 cor. valoare nominală, prin urmare 100,000 cor. Terminul subscrierilor până la 22 Iuliu 1905.

Întreprinderea pornește cu șase trăsuri și deocamdată circulația va fi introdusă pe linia dela gară până pe piața Libertății; în scurtă vreme însă întreprinderea prin o ridicare corespunzătoare a capitalului de acții, se va estinde și pe celelalte linii acomodate ale orașului, ș. a. în Bujac, pădurea Ciala, Pădurice, Aradul-nou etc. — La semnarea acțiilor este a se plăti 10 0/0 în numerar de fiecare acție, 4 0/0 la 1 August a. crt. și 50 0/0 la 15 Oct. a. crt. — Semnarea de acții se face în Arad, la institutele următoare de bănci: »Arad-esanádi Gazdasági tp.«, »Aradi Ipar- és Népbank«, »Victoria« și în Aradul-nou la »Ujaradi takarékpénztár«.

Arad, 10 Iuliu 1905.

Péterffy Antal m. p.

Kohn S. N. m. p.

Rudas Samu m. p.